

UZMAN ÖĞRETMENLİK GENİŞ ÖZET SERİSİ 5

OSMAN CEM ÇAKMAK

ŞUNUŞ YOLUYLA ÖĞRETİM-ANLAMLI ÖĞRENME

(AUSUBEL)

Öğretmen merkezli bir
stratejidir

OSMAN CEM ÇAKMAK

TEMEL ÖZELLİKLERİ

Konu alanının kavram, ilke ve genellemeleri öğretmen tarafından organize edilip sunularak anlamlı öğrenme gerçekleştirilir. Temel aldığı yöntem tümdengelim (bütünden parçaya, genelden özele) yöntemidir. Öğretmen dersin başında öğreteceği konunun ana temasını söyler ve konuyu öğrencilere basamak basamak anlatır. Eğer bilgiler iyi düzenlenmişse az zamanda çok bilgi kazandırılabilir. Kavramların ve soyut konuların öğrenimini sağladığı için daha çok ilköğretim 5. sınıftan itibaren kullanılır

YARARLARI

Kısa sürede çok bilgi aktarılır. Zamanın kısıtlı olduğu durumlarda kullanılır. Kalabalık sınıflar için idealdir. Zor, soyut ve karmaşık konuların öğretiminde kullanılır.

SINIRLILIKLARI

Sadece bilgi düzeyinde hedeflerin öğretiminde kullanılır. Üst düzey hedeflerde kullanılmaz. Öğrenci aktivitesi düşüktür. Ezber öğrenmeler gerçekleşebilir.

BULUŞ YOLUYLA ÖĞRETİM – ÖRNEK KURAL

(BRUNER)

OSMAN CEM ÇAKMAK

TEMEL ÖZELLİKLERİ

Bruner'e göre öğrenci, bilgiye kendisi ulaşmalı ve bilgiyi keşfetmelidir. Öğretim sürecinin merkezinde öğrenci vardır, kural ya da bilgi yapısını keşfeden öğrencidir. Öğrenci örnekleri inceler, deney yapar; ilke, tanım ve genellemelere kendisi ulaşır. Tümevarım yöntemi kullanılır. Tümevarım yöntemi, olay ve olgulardan hareket ederek sonuca ulaşma yoludur. Buluş yoluyla öğretimde öğretmenin görevi sunmak değil, daha çok öğrencilere bilgileri buldurmaktır.

YARARLARI

Yaparak yaşayarak öğrenmeyi sağladığından kalıcı öğrenmeyi sağlar. Üst düzey düşünme becerilerini geliştirir. Kavrama ve üstü hedef düzeyleri için uygundur.

SINIRLILIKLARI

-Zaman alır. -Maliyeti yüksektir. -Ön bilgiler yoksa amacına ulaşmaz. -Karmaşık bazı konularda sonuca ulaşmayabilir. Olgu öğretiminde etkili değildir.

ARAŞTIRMA- İNÇELEME YOLUYLA ÖĞRETİM

(J. DEWEY)

OSMAN CEM ÇAKMAK

TEMEL ÖZELLİKLERİ

Öğrenci merkezli bir stratejidir. Öğrenci etkinliklerine dayalı bir problem çözme sürecidir. Öğretmenin görevi: Uygun araştırma problemlerini belirlemektir. Tümevarım ve tümdengelim yöntemleri kullanılır. Öğrencinin problem çözme becerisini kullanarak bilimsel yöntem sürecini izlemesi gerekir. Amaç, içeriğin aktarılması değil, öğrencilerin araştırma ve problem çözme yönteminin farkında olmasıdır.. konunun hedef-davranış boyutu en az uygulamaya ve daha üst düzeyde olmalıdır.

YARARLARI

Öğrencilerin bilimsel, problem çözme, yaratıcı, eleştirel gibi üst düzey düşünme becerisini kazanmalarını sağlar. İletişim, sorumluluk alma, kaynaklara ulaşma becerisi kazandırır.

SINIRLILIKLARI

Maliyeti yüksek, zaman alır, kalabalık sınıflarda uygulanması zor, ön koşul öğrenmeleri eksik olan öğrencilerde uygulanması zor, her yaş ve her hedef düzeyi için uygun değildir

TAM ÖĞRENME STRATEJİSİ

(BLOOM)

OSMAN CEM ÇAKMAK

TEMEL ÖZELLİKLERİ

Bilgi birimleri ünitelere ayrılmıştır ve bir ünite tam olarak öğrenilmeden diğerine geçilmez. her okulda ve sınıfta hızlı öğrenen ve öğrenemeyen öğrencilerin bulunduğunu; her öğrencinin hazırbulunuşluk düzeyine göre öğretimin yapılmasını, her öğrenciye ihtiyacı olan ek öğretim zamanı ve nitelikli öğretme hizmeti sağlanırsa her öğrencinin öğrenebileceğini ve okulda tüm öğrencilerin başarılı olacağını savunur. “Öğrenemeyen öğrenci yoktur, öğretemeyen öğretmen vardır.”

DEĞİŞKENLER

Tam öğrenmenin 3 temel değişkeni vardır. Bunların yerine getirilmesi gerekir: Öğrenci Niteliği, Öğretim Hizmetinin Niteliği, Öğrenme Ürünleri

DEĞERLENDİRME VE TARTIŞMA SORULARI

- 1) Öğretim stratejileri nelerdir? Örneklerle açıklayınız.
- 2) Tam öğrenme stratejisinin üç temel değişkeni nedir?

EĞİTİMDE GÜNCEL YAKLAŞIMLAR YAPILANDIRMACI ÖĞRENME YAKLAŞIMI

(PIAGET,
VYGOTSKY,
DEWEY,
GESTALT,
BRUNER)

OSMAN CEM ÇAKMAK

TEMEL ÖZELLİKLERİ

Yapılandırımcılıkta öğrenme, deneyime bağlı anlam oluşturma sürecidir ve bu süreçte öğrenci aktiftir. Anlam oluşturan öğretmen değil, öğrencidir. Buna göre bilgi yaşantılarını anlamlı bir duruma getirmeye çalışan ve öznel bilgiyi oluşturan yani bilgiyi yapılandıran bireydir (öğrenci). Bu nedenle yapılandırımcılık nesnel bilgiyi reddeder. Öğretmen öğrencileriyle birlikte araştırır ve öğrenir. En önemli özelliği; bireyin bilgiyi yapılandırmasına, oluşturmaya, yorumlamasına ve geliştirmesine fırsat vermesidir.

DERS PLANLARI

Ders planları esnek olmalı, öğrenci ihtiyaçlarına göre şekillenmelidir. Konular parçalara bölünmeden bütün olarak ele alınmalıdır.

BİREYSEL FARKLILIKLAR

Tek doğru yerine iki kişi aynı olaya farklı anlamlar yükleyebilir. İş birliğine dayalı öğretim yöntemi kullanılarak öğrencilerin birbirlerinden öğrenmeleri sağlanır.

PROJE TABANLI ÖĞRETİM YAKLAŞIMI

(JOHN DEWEY,
KILPATRICK
VE BRUNER)

OSMAN CEM ÇAKMAK

TEMEL ÖZELLİKLERİ

Bilimsel düşünmenin adımlarını öğretmek, öğrencilerin ilgilendikleri bir konuda araştırma yapmalarını, sonuçlarını bir raporla düzenlemelerini ve sınıfta ya da yarışmada sunmalarını amaçlar. Öğrencilerin bireysel ya da grup olarak gerçek yaşam koşullarına uygun disiplinlerarası bağlantı kurarak bir problem ya da senaryo üzerinde yerine getirdiği bir problem çözme etkinliğidir. Bu etkinliğin sonucunda öğrencilerin bir ürün ya da performans ortaya koyması söz konusudur.

DEĞERLENDİRME

Öğretme-öğrenme etkinlikleri ve değerlendirme, ürüne ve sürece yönelik olarak yapılır. Sergi, drama, gazete, pano vb. hazırlanarak ürünler sunulur

SINIRLILIKLARI

-Zaman -Sınırın iyi çizilmesi gerekir. Ona göre hedef belirlenir. Yoksa hedeften sapma meydana gelir. -Her zaman orijinal ürün ortaya çıkmayabilir.

PROBLEME DAYALI ÖĞRENME YAKLAŞIMI

(JOHN DEWEY)

OSMAN CEM ÇAKMAK

TEMEL ÖZELLİKLERİ

İlerlemecilik eğitim felsefesi akımı ve araştırma-inceleme yoluyla öğretim stratejini ortaya koyan John Dewey tarafından ortaya konmuştur. Temelini J.Dewey'in "yaparak-yaşayarak öğrenme ilkesi"nden almıştır. Asıl amaç mevcut problemi çözmek değil hayat boyu karşılaşılabilecek olan problemlere uygun çözüm stratejileri geliştirmektir. Asıl amaç belirlenen hedefe ulaşmaktır. Bu hedef, problem çözme stratejileri geliştirmektir. Üst düzey ve karmaşık zihinsel beceriler geliştirilir. Düşünmenin en yüksek biçimidir.

ÖĞRENCİLERE KAZANDIRDIKLARI ÖZELLİKLER

-Problem çözmeyi öğrenmek=Öğrenmeyi öğrenmektir. - Yaşamla yüz yüze gelme - Araştırma, çözüm üretme -Ekip çalışması becerileri

PROBLEMLERİN ÖZELLİKLERİ

- En önemli özellik: Gerçek yaşamla ilgili olmalı. - Çok yönlü düşünmeyi gerektirmeli. - İlgi ve merak uyandırmalı. - Probleme dayalı öğrenme senaryoları, birden çok çözüm yolları içermelidir.

BEYİN TEMELLİ ÖĞRENME

(HEBB, CAİNE
CAİNE)

OSMAN CEM ÇAKMAK

TEMEL ÖZELLİKLERİ

Beyin temelli öğrenme, yapısalcı yaklaşım gibi yaparak-yaşayarak öğrenmeyi savunur. Öğrenme 5 duyu organına hitap etmelidir, temeli budur. Böylelikle öğrencinin dikkat ve güdülenmişlik düzeyi yüksek tutulur. Caine and Caine'ne (1990) göre beynin her iki lobunun da kullanımı beynin kapasitesini iki kat değil, kat kat artırmaktadır.

İLKELERİ

- 1-Beyin paralel bir işlemcidir.
- 2-Öğrenme fizyolojik bir olaydır.
- 3-Beyin, parçaları ve bütünleri aynı anda algılar.
- 4-Öğrenme bilinçli ve bilinçsiz süreçleri içerir.
- 5-En az iki farklı türde belleğimiz vardır: Uzamsal bellek ve ezberleyerek öğrenme.
- 6-Her beyin kendine özgü düzenlenmiştir.
- 7-Anlamı araştırma doğustandır.
- 8-Anlamı araştırma, örüntüleme yoluyla olur.
- 9-Örüntü oluşturmada duygular önemlidir.
- 10-Öğrenme teşvikle artar, korkuyla azalır.
11. Öğrenme hem odaklanmış dikkati hem de çevresel algılamayı içerir.

HARMANLANMIŞ ÖĞRENME

Kelimenin tam anlamıyla etkileşimli bir deneyimdir.

OSMAN CEM ÇAKMAK

TEMEL ÖZELLİKLERİ

Öğrenciler, her biri belirli bir öğrenme stiline uyacak şekilde tasarlanmış çeşitli farklı içerik ortamları aracılığıyla çevrim içi pratik yaparak çevrim dışı dersleri pekiştirir. Öğrenciler, etkileşim kurmak istedikleri içerik türünü seçebilir; öğrendiklerini uygulayabilir, öğretmenler ve diğer öğrencilerle istedikleri zaman ve herhangi bir cihazda iletişim kurabilirler. Topluluk deneyimi, öğrencilerin katılımını sağlar ve öğretmenleri ilerlemeleri ve daha fazla dikkat gerektiren alanlar hakkında bilgilendirir.

HARMANLANMIŞ ÖĞRENMENİN BAZI BİLEŞENLERİ

- √ e-görüşmeler/toplantılar
- √ Sanal sınıflar
- √ Web seminerleri ve radyo veya TV yayını
- √ Koçluk (coaching)
- √ Mesajla anında görüşme
- √ Eş zamanlı (synchronous) fiziksel biçim
- √ Öğretmen liderliğinde sınıflar ve öğretmen
- √ Katılımlı laboratuvar çalışmaları ve çalıştaylar
- √ Alan gezileri

YAŞAM BOYU ÖĞRENME YAKLAŞIMI

Yaşam boyu öğrenme, örgün eğitim ve yaygın eğitimin birleştirilmesidir

OSMAN CEM ÇAKMAK

TEMEL ÖZELLİKLERİ

Okul, öğrenmeyi sağlayan tek kurum olamayacağı gibi yaşam boyu gerekli tüm bilgi ve becerileri de kazandıramaz. Bu nedenle öğrenme yalnızca okulda gerçekleşmez, tüm yaşam süresince (ev, müze, kütüphane, etkinliklerde vb.) devam eder. Öğretmenlerin yanında anne-babalar, kardeşler, arkadaşlar vb. kişiler de öğrenmeyi etkiler. Temel ilkesi, bilinçli ve amaçlı olarak yaşam boyunca öğrenmeye devam etmektir. Yaşam boyu öğrenmenin temel amacı bireyin öğrenmeyi öğrenmesini sağlamaktır.

YAŞAM BOYU ÖĞRENMEYE İLİŞKİN YANLIŞ ANLAYIŞLAR

- Yaşam boyu öğrenme sadece yetişkinleri kapsamaz. Yaşamın tüm dönemlerinde gerçekleşir.
- Yaşam boyu öğrenme sadece meslek, beceri kazandırmaz. Bireysel, sosyal, mesleki vb. her alanı kapsar.
- Yaşam boyu öğrenme tesadüfi oluşmaz. Birey isteyerek, bilinçli, amaçlı öğrenir.

İŞBİRLİKLİ ÖĞRENME YAKLAŞIMI

(JOHN DEWEY)

OSMAN CEM ÇAKMAK

TEMEL ÖZELLİKLERİ

Geleneksel sınıflardaki öğrencilerin yarışına ve rekabetine son vermeyi amaçlayan ve başarıya birlikte ulaşmayı hedefleyen bir yaklaşımdır. İş birliğine dayalı öğretim, öğrencilerin ortak bir amaç doğrultusunda küçük gruplar hâlinde birbirinin öğrenmesine yardım ederek çalışmalarına dayalı bir yaklaşımdır. “Birimiz hepimiz, hepimiz birimiz için” anlayışı hâkimdir. Öğretmen rehberdir, yönlendiricidir. Öğretmenlerin rolü; 2-6 kişiden oluşan heterojen grupların oluşturulur.

6 TEMEL İLKEYE UYMAK GEREKİR

Olumlu bağlılık, Yüz yüze etkileşim, Kişisel sorumluluk, Sosyal beceriler, Grup sürecinin değerlendirilmesi, Eşit başarı ilkesi

SINIRLILIKLARI

- Başarılı ve bireysel çalışmayı seven öğrencilerin başarısını düşürebilir.
- Değerlendirme aşaması zordur. Grup içerisinde bireyleri ayrı ayrı değerlendirmek güçtür.

X X

OSMAN CEM ÇAKMAK

iletisim

YOUTUBE
OSMANCEM

INSTAGRAM
OSMANCEM_CAKMAK

TWITTER
OSMANCEM_CAKMAK

